

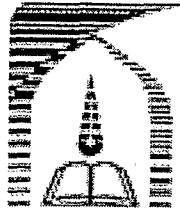
۳۱۵۶

کتاب

اسکن شد
تاریخ:
ایم. اس. اس.

سلامت و آسایش

۱۱۵۷۷۸

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت

تبیین مفهوم اقتدار گرایی در تربیت ارزشی و
نقد آن بر اساس آراء متفکران مسلمان معاصر

الهام اکبری

استاد راهنما:

دکتر سید مهدی سجادی

استاد مشاور:

دکتر محسن ایمانی

اردیبهشت ۱۳۸۷

اطلاعات درک علمی پژوهش
تسویه درک

۱۳۸۸ / ۲ /

۱۱۴۷۷۸

به نام خدا

تاییدیه اعضای هیات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه کارشناسی ارشد خانم الهام اکبری تحت عنوان «تبیین مفهوم اقتدارگرایی در تربیت ارزشی و نقد آن بر اساس آراء متفکران مسلمان معاصر» را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می‌کند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضا
۱- استاد راهنما	دکتر سید مهدی سجادی	استادیار	
۲- استاد مشاور	دکتر محسن ایمانی	استادیار	
۳- استاد ناظر	دکتر علیرضا صادق زاده	استادیار	
۴- استاد ناظر	دکتر سعید بهشتی	دانشیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر محسن ایمانی	استادیار	۱۳۸۸ / ۴ / ۱

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاستهای پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان‌نامه‌ها/ رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین‌نامه‌ها و دستورالعملهای مصوب دانشگاه باشد.

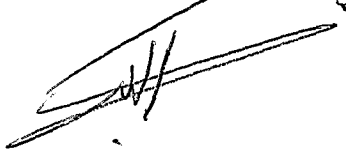
ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی می‌باید به نام دانشگاه بوده و اسناد راهنما نویسنده مسئول مقاله باشند. تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری خواهد بود.

۱۳۸۴/۶/۲۰

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
(کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته است
که در سال در دانشکده دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب
آقای دکتر، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر، و مشاوره سرکار
خانم/جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.)

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵ دانشگاه تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجناب الهام ابراهیمی دانشجوی رشته فلسفه تعلیم و تربیت مقطع ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضاء

تقدیم به شهید عباس وراثینی

که در فصلهای بارانی باروح سرخس سبزی افق را بهم را بیدار نمود

و تقدیم به

خانواده عزیزم

و سرکار خانم مهندس حکیمه زارع

و همه کسانی که دوستان دارم

چکیده

یکی از مهمترین عوامل تربیت انسان در همه دوران زندگی بحث الگو پذیری و الگو سازی می باشد. وجود الگوها چه به صورت مثبت یا منفی در زندگی افراد نقش به سزایی را ایفا می کند. از این رو دین مبین اسلام نیز بر نقش و تاثیر الگو در مراحل مختلف زندگی تاکید بسیار زیادی دارد. شاید اگر اغراق آمیز نباشد بتوان گفت که اسلام حتی برای اعمال بسیار جزئی و کوچک الگوهای مختلفی را معرفی کرده است. این در حالی است که پست مدرن ها منکر معرفی و حضور الگو برای تربیت کودک و افراد می شوند و معتقدند هیچ کس نه پدر و نه مادر و نه معلم و نه هیچ کس دیگری حق الگو بودن برای کودک را نباید برای خود قائل باشند چرا که تربیت باید مبتنی بر شیوه دموکراتیک و غیر اقتدارگرایانه انجام گیرد به نظر آنها وجود الگو منجر به اقتدار در جریان تربیت می شود. لذا هدف از اجرای این تحقیق مقایسه دیدگاههای متفکران مسلمان معاصر با دیدگاههای پست مدرن ها در رابطه با اهمیت و نقش الگو در دوران مختلف تربیت می باشد، این تحقیق به روش توصیفی - تحلیلی انجام گرفته است. بر اساس دیدگاههای اسلام و پست مدرن به مقوله الگو و اقتدار، جمع آوری اطلاعات صورت گرفته و از تحلیل اطلاعات به دست آمده نتایج زیر کسب شد. حضور الگو در زندگی و بخصوص در خانواده یا در مدرسه غیر قابل انکار و اجتناب ناپذیر است. اما نکته حائز اهمیت این است که فرد الگو باید از اقتدار خود در جهت رشد ذهنی و قدرت بالا بردن تحلیل کودک استفاده نماید نه اینکه فقط مجموعه ای از اطلاعات را به کودک تحمیل یا تحویل دهد. لذا وجود الگو و داشتن اقتدار فی نفسه امری منفی نمی باشد. مهم نحوه بر خورد با این مساله و اجرای آن می باشد. اگر اسلام بر حضور الگو در زندگی تاکید بسیار زیادی دارد به این دلیل است که وجود الگوها راه را برای هر انسانی کوتاهتر و آسانتر می

کند. بدون شک وجود اقتدار در محیط‌های تربیتی اعم از خانه و مدرسه همیشه حضور دارد. اما مهم
تلاش برای درک اقتدار در موقعیت‌های مختلف می باشد.

کلمات کلیدی: پست مدرنیسم، اقتدار، قدرت، الگو

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات

- ۱-۱. بیان مسأله..... ۲
- ۲-۱. سؤالات تحقیق..... ۶
- ۳-۱. مواد و روش انجام تحقیق..... ۷
- ۴-۱. محدودیت های تحقیق..... ۷

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

- ۱-۲. مبانی نظری..... ۹
- ۱-۱-۲. مفهوم پست مدرن..... ۹
- ۲-۱-۲. اندیشمندان پست مدرن..... ۲۱
- ۱-۲-۱-۲. زندگینامه و آثار فوکو..... ۲۱
- ۲-۲-۱-۲. زندگینامه و آثار رورتی..... ۲۵
- ۳-۲-۱-۲. زندگینامه و آثار دریدا..... ۲۶
- ۳-۱-۲. مفاهیم بنیادین..... ۳۲
- ۱-۳-۱-۲. مفهوم قدرت..... ۳۲
- ۱-۱-۳-۱-۲. مفهوم قدرت از دیدگاه فوکو..... ۴۱
- ۲-۳-۱-۲. مفهوم انضباط..... ۴۴

۵۳ مفهوم کنترل..... ۲-۳-۱-۲
۵۴ مفهوم نفوذ..... ۲-۳-۱-۲
۶۰ مفهوم الگو..... ۲-۳-۱-۲
۶۱ نقش الگوسازی در تربیت اخلاقی انسان ها ۲-۳-۱-۲
۶۴ نقش الگوهای عملی در نظام تربیت ارزشی (اخلاقی) اسلام..... ۲-۳-۱-۲
۶۶ اهمیت الگو در قرآن..... ۲-۳-۱-۲
۷۹ قدرت الگو..... ۲-۳-۱-۲
۸۵ پیشینه تحقیق..... ۲-۱-۴

فصل سوم: یافته های تحقیق

۸۹ ۱-۳ اخلاق از نظر پست مدرن.....
۹۷ ۲-۳ تربیت ارزشی (اخلاقی) پست مدرن.....
۱۰۸ ۳-۳ ویژگی های تربیت ارزشی (اخلاقی) پست مدرنیستی.....
۱۱۱ ۴-۳ تربیت ارزشی (اخلاقی) از منظر متفکران مسلمان معاصر.....
۱۱۱ ۱-۳-۴ زندگینامه و آثار شهید مطهری.....
۱۱۳ ۱-۱-۳-۴ تربیت ارزشی (اخلاقی) از نظر شهید مطهری.....
۱۱۷ ۲-۳-۴ زندگینامه و آثار علامه طباطبایی.....
۱۱۸ ۱-۲-۳-۴ معنای تعلیم و تربیت از دیدگاه علامه طباطبایی.....
۱۱۹ ۲-۲-۳-۴ تربیت اخلاقی از دیدگاه علامه (ره).....

۳-۳-۴. زندگی نامه و آثار امام خمینی..... ۱۲۹

۱-۳-۳-۴. تربیت ارزشی (اخلاق) از دیدگاه حضرت امام خمینی..... ۱۳۲

فصل چهارم: نتیجه گیری و نقد

۱-۴. مفهوم و مبانی نفی اقتدار گرایی در نظام تربیت ارزشی (آموزش ارزشها) پست مدرن چیست؟..... ۱۴۱

۲-۴. مفهوم و مبانی اقتدار گرایی در نظام تربیت ارزشی (آموزش ارزشها) اسلام چگونه است؟..... ۱۴۶

۳-۴. از دیدگاه متفکران مسلمان معاصر ، چه نقدهایی می توان بر مفهوم اقتدار گرایی و مبانی نفی آن از منظر پست مدرن وارد ساخت؟

مراجع..... ۱۷۰

چکیده انگلیسی

فصل اول: کلیات

۱-۱. بیان مسأله

مهمترین و کاربردی ترین نوع شناخت و یادگیری در همه دروان زندگی سرمشق و الگوپذیری است. علاوه بر الگوهای زنده که محیط تربیتی مساعدی را ایجاد می کند، الگوهای اخلاقی و انسانی گذشته موجب حیات مجدد انسان شده و نقش بزرگی را در زندگی هر شخص ایفا می کنند. قرآن کریم برای تزکیه و تربیت انسان صفات برجسته ای معرفی می کند بدین معنا که اگر قرآن به عدالت صداقت و صبر و تحمل و اخلاص و دیگر صفات نیک حسنه دعوت می نماید قبل از آن افرادی را که در این صفات و خصوصیات برتر و بهتر از همه بوده اند را به جامعه انسانی معرفی می کند.

در اسلام و در ادیان توحیدی کارآمدترین و بهترین شیوه برای اصلاح و تربیت افراد و اجتماعات انسانی، ارائه الگو است مصلحان و پیامبران جوامع مختلف قبل از هرچیز خود با اعمال و رفتار و گفتار خود به عنوان یک الگو در جامعه حاضر می شدند در قرآن چندین بار از پیامبر و حضرت ابراهیم و پیروانش به عنوان الگو و مقتدای کل بشریت یاد شده است لقد کان لکم فی رسول الله اسوه حسنه (احزاب ۲۱) و قطعاً برای شما در اقتدا به رسول خدا سرمشق نیکوی است همچنین قرآن در بعضی آیات دیگر به پیامبر می فرماید انبیاء گذشته را به یاد آور که دارای صفات نیکو از قبیل اخلاص صبر و مقاومت شایستگی در عمل بوده اند همه این آیات نشان دهنده این است قرآن تاکید زیادی بر نقش الگو و آموزش ارزشها دارد. تا آنجایی که علاوه بر ارائه الگوهای متعدد بر این نکته تاکید می کند که دعای مومنان حقیقی (عباد الرحمن) عبارت است از: اینکه خواهان مقام امامت متقین هستند، به ما از همسران و فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمانمان باشد و ما را پیشوای پرهیزگاران گردان. برخی از الگوهایی که قرآن از آنها یاد کرده است به اختصار در زیر آمده است.

- جوانان کهف اسوه های مهاجرت در راه خدا برای رشد و هدایت

- اسماعیل نمادی تسلیم در مقابل فرمان خداوند

- ابراهیم الگوی فطرت جویی، عادت گریزی و بت شکنی

- نوح الگوی پایداری و استقامت در تبلیغ دین

- ایوب قهرمان صبر و تحمل در شداید روزگار

اما از طرفی پست مدرن ها معتقدند که تصور بنیادهای ثابت و جهانی و قابل تعمیم برای اخلاقیات و ارزشها که معلول نوعی تصور رئالیستی پیرامون واقعیت است، نه وجود دارد و نه مطلوب است و چیزی به عنوان منبع حقیقی و ثابت که بتوان به استناد و به وجود آن اعمال خوب و بد، درست و نادرست و خیر و شر و زشت و زیبا را تشخیص داد وجود ندارد. به بیان دیگر، اخلاق بیرونی^۱ و ارزش ثابت و مشخصی وجود ندارد. انسان باید با و نیاید های اخلاقی خود را از سنت و شرایط متعدد و متفاوت محیط و علایق خود بدست می آورد. چرا که ارزشها اساسا از متن زندگی انسانها بر می خیزد نه به عنوان یک واقعیت بیرونی که از قبل وجود داشته باشند رورتنی با رد مبانی خارجی و تثبیت شده اخلاق، ریشه ارزشها را در عواطف^۲ و انگیزش ها^۳ انسانی جستجو می کند. به نظر وی ارزشها و اخلاقیات امری تصادفی و احتمالی هستند. ارزشها با چیزهایی که انجام می دهیم واقع می شوند. به نظر پست مدرنها، اخلاق و ارزشها جنبه تاریخی دارند و در نقشهای مختلف، مسیرها و فرایندها همیشه تغییر می کنند. لذا پست مدرنها اساسا بر این باورند که ارزشها امری محلی و خاص^۴ هستند و هیچ هنجار جهان شمول اخلاقی وجود ندارد و هیچ بنیاد ثابت و اصلی که بتوان بر اساس آن باید و نیاید ها را تعیین کرد وجود ندارد. به نظر آنها حقیقت و به تبع آن ارزشها در درون گفتمان شکل می گیرند و با طرحواره های بزرگ که راهنمای عمل جهانیان باشند، بسیار مخالفند. به نظر پست مدرنها، تعلیم و تربیت اساسا مبتنی بر شیوه

-
1. external
 2. emotions
 3. motivations
 4. local and special

دموکراتیک و غیر اقتدارگرایانه^۱ است. به گونه‌ای که علایق اجزا و اعضا متفاوت و متعدد تا آنجا که ممکن است مورد توجه قرار می‌گیرند به این معنا که ارزشهای اخلاقی نباید بوسیله یک گروه والدین، معلمان یا راهنمایان جهت داده شوند و به راحتی به دیگر گروهها از جمله دانش آموزان منتقل شود. هر فرد باید خود رفتار خود را خلق و هدایت نماید. الگوگرایی^۲ در اخلاق مذموم است چرا که پدران یا مادران و یا آنها که حق الگو بودن را برای خود قائل هستند سعی دارند علایق خود را فراتر از کسانی بدانند که از آنها مراقبت می‌نمایند. برای مقابله با این میل و گرایش طبیعی، تربیت اخلاقی باید بر شیوه ای دموکراتیک و غیراقتدار گرایا نه انجام گیرد و لذا کودکان نباید بر اساس تعدادی اصول و قواعد اخلاقی ثابت دارای اقتدار و سندیت قاطع آموزش بینند بلکه رویکرد به ارزشها باید رویکردی باز و گسترده باشد چرا که ارزشها و اخلاقیات نسبی هستند. آنچه که از این گونه مباحث بر می آید این است که پست مدرن تلاش می کند تا منابع مقتدر و اصل الگو بودن را در تربیت ارزشی و آموزش ارزشها حذف نماید. اما همانطور که گفته شد در آموزشهای اسلامی، منابع مقتدر (قران و سنت و الگوهای دینی و مذهبی) جایگاه خاصی را دارا هستند. و تمامی حرکت های پیشرونده در تربیت معطوف به منابع قدرتمند و دارای سندیت است. برای مثال خداوند در آیه ۳۰ سوره انسان می فرماید: "و ما تشاؤون الا یشاء الله" آنها چیزی جز آنچه خدا بخواهد، نمی‌خواهند و این درست به معنای حضور اراده خداوند در اعمال ماست و در جای دیگر می‌فرماید: "یا مرهم بالمعروف و ینها هم عن المنکر" خداوند امر می کند آنها را به اعمال نیک و خیر و از اعمال بد و شر نهی می کند" و یا آنجایی که می فرماید: "اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم" (نساء ۵۹). اینها همه نشان دهنده پذیرش منابع مقتدر در هدایت و رفتار است. در حالیکه پست مدرنها معتقدند هیچ بنیاد ثابت و جهان شمولی وجود ندارد و تمام ارزشها بر خواسته از شرایط و موقعیت انسان است و همه ارزشها انعکاسی از علایق انسانها است و تربیت بر

-
1. non authorititnism
 2. pathernalism

شیوه‌ای دموکراتیک و غیر اقتدارگرایانه استوار است. همچنین تربیت و آموزش ارزشها در قرآن تنها به قاعده های دستور زبانی و محاوره‌ای (نظریه گفتمان) ختم نمی شود. بلکه عمل بسیار مهمتر از گفتار است چنانکه امام صادق (ع) می فرمایند: "ان العالم اذا لم يعمل زل موعظته عن القلوب كما يزل المطر عن الصفا"، "هرگاه شخص عالم به مقتضای علم خویش عمل نکند، اثر موعظه اش همانند آب باران بر روی سنگ صاف از قلبهای مردم محو خواهد شد" و در جایی دیگر می فرمایند: "كونوا دعاه الناس باعمالکم و لا تكونوا دعاه بالسننکم" بوسیله کردار شایسته و اعمال نیک خود راهنما و راهبر مردم به سوی فضیلت ها شوید و تنها دعوتگر زبانی نباشید. بر این اساس رابطه بین مربی و متربی و یا معلم و شاگرد در امر تربیت برقرار می شود یک رابطه طولی و عمودی است و البته به معنای نفی استقلال دانش آموز نیست به این معنا که معلم نقش الگو را در جریان آموزش ارزشها ایفا می کند و دانش آموز با محور قرار دادن الگوهای مناسب از قبیل قرآن و سنت و سیره اهل بیت پیامبر(ص) به تربیت خود مبادرت می ورزد همچنین یاد آوری می شود مفاهیم به کاربرده شده در بالا مفهوم مورد پذیرش همه اندیشمندان مسلمان است، البته به معنای عدم استقلال فکری و رفتاری و نفی اجتهاد فکری در اسلام نیست درواقع ما می خواهیم بینیم این مفاهیم از دیدگاه متفکران مسلمان چه نقدهایی را برمباحث پست مدرن وارد ساخت. در حالیکه در پست مدرن؛ معلم یا مربی باید به تشخیص تفاوت‌های موجود در شیوه زندگی، علایق و نیازهای افراد توجه نمایند و در فعالیت های کلاسی باید زمان بیشتری را به مطالعه موضوعاتی چون تاریخ، ادبیات و مسائل روزمره زندگی دانش‌آموزان و مطالعه تفاوت‌های اخلاقی و همچون تفاوت در الگوهای خانوادگی و رفتار کودکان و رفتار والدین اختصاص داده شود. معلم نیز باید بداند که همچون دانش آموز نیازمند یادگیری در حوزه ارزشها است نه به عنوان متخصص اهل فن اخلاق معرفی شود. ارتباط معلم با دانش آموز نوعی رابطه افقی و عرضی است و نه رابطه طولی و عمودی، فلذا بواسطه رسوخ آموزه های پست مدرنیستی در جوامع اسلامی و دینی ، اصل الگو

پردازي زير سوال رفته و با چالشهاي جدي مواجه شده است. تحقيق در باره اينكه از نظر پست مدرنها اقتدار گرایی در تربيت ارزشي به چه مفهومي است و چگونه اقتدار نتيجه الگو است؟ و چرا پست مدرنها الگو پردازي و اقتدار گرایی و نقش آنها در تربيت ارزشي انكار مي کنند؟ مفهوم اقتدار گرایی و الگو در تربيت ارزشي (آموزش ارزشها) با توجه به آموزه هاي تربيت اسلامي و با تاكيد بر نظر آراء متفكران مسلمان معاصريه چه معنا ست و براساس ديد گاههاي متفكران مسلمان معاصر چه نقدهائي مي توان بر مفهوم و مباني نفی اقتدار گرایی در تربيت ارزشي (آموزش ارزشها) پست مدرن وارد ساخت؟ مساله و دغدغه اصلي محقق به شمار مي آيد. در پايان ياد آوري مي شود با نظر گروه، سه متفكر مسلمان معاصر (علامه طبا طبایي، امام خميني، شهيد مطهري) و در حوزه پست مدرن (رورتي، فوكو، ژيرو) به عنوان نماينده انتخاب شوند. فلذا چون ديدگاههاي افراد فوق به طور غير مستقيم دلالت بر مفهوم اقتدار گرایی مي نمايد دست يابی به مفاهيم مورد نظر مستلزم استنباط و استنتاج آراء مذکور مي باشد.

۳-۱. سئوالات تحقيق

- ۱- مفهوم و مباني نفی اقتدار گرایی در نظام تربيت ارزشي (آموزش ارزشها) پست مدرن چيست؟
- ۲- مفهوم و مباني اقتدار گرایی در نظام تربيت ارزشي (آموزش ارزشها) اسلام چگونه است؟
- ۳- از ديدگاه متفكران مسلمان معاصر، چه نقدهائي مي توان بر مفهوم اقتدار گرایی و مباني نفی آن از منظر پست مدرن وارد ساخت؟

۴-۱. مواد و روش انجام تحقیق

با توجه به موضوع تحقیق، پژوهش حاضر بر اساس روش تحقیق توصیفی-تحلیلی قرار دارد در این روش محور فعالیتهای پژوهشی بر اساس جمع آوری اطلاعات، توصیف اطلاعات و تحلیل اطلاعات انجام می گیرد بر پایه نتایج حاصل از توصیف و تحلیل یافته ها می توان آنها را مورد آزمون قرار داد. همچنین گردآوری اطلاعات با استفاده از منابع کتابخانه ای از قبیل کتاب، نشریات، پایان نامه ها و همچنین مقالات فارسی و لاتین انجام می شود.

۶-۱. محدودیت های تحقیق

در راه انجام این تحقیق محدودیت ها و مسایلی وجود داشت که طبیعتاً رفع آنها می توانست تحقیق را پر بارتر ساخت. از جمله :

۱- نبودن تحقیق باعث شد که به منابع کافی دسترسی نداشته باشیم.

۲- عدم ترجمه بسیاری از کتبی که مرتبط با این تحقیق بود باعث شد که به منابع فارسی

دسترسی کمتری داشته باشیم.

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱-۲. مبانی نظری

۱-۱-۲. مفهوم پست مدرن

پست مدرنیسم تلفظ فارسی کلمه post modernity است که از آن با عبارتهای مختلف از قبیل

پسا مدرنیسم، پسا تجدد گرایی، فرانوگرایی و فرامدرنیسم یاد می کنند این واژه ظاهراً نخستین بار

در سال ۱۹۱۷ توسط یک فیلسوف آلمانی بنام رودلف پانوتیس برای توصیف نیهیلیسم (نیست انگاری) فرهنگ غرب به کار برد. و در سالهای ۱۹۳۰ م. در زبان اسپانیایی و توسط «فردریکوانیس» به مثابه عکس العملی در برابر مدرنیسم ادبی بکار گرفته شد. در سالهای ۱۹۵۰ م و ۱۹۶۰ م. در تفاسیر ادبی «ایروینگ هاو»، «هری لوین»، «لزی فیدلر» و «ایهاب حسن» رواج یافت و بعداً در سالهای دهه ی ۱۹۷۰ م و دهه ی ۱۹۸۰ در فلسفه شهرت و برتری پیدا کرد. (نوذری، ۱۳۷۹، ص ۳۸۶).

پست مدرنیسم، مفاهیم و مضامین متعددی را در ذهن متبادر می‌سازد. مثلاً دوران پس از مدرنیسم، نقد مدرنیسم، نوسازی بیشتر، تجزیه و چند پارگی، استقلال و آزادی بیشتر و... بطور کلی جریان پست مدرنیسم که هنر، ادبیات، سیاست و معماری، جامعه شناسی، علوم طبیعی و آموزش و پرورش را در بر گرفته، جنبش فکری گسترده‌ای بود که از ۱۹۶۰ م در اروپا و آمریکا جان گرفت و در دهه‌های ۱۹۷۰ م و ۱۹۸۰ م گسترش یافت. به سختی می‌توان از پست مدرنیسم تعریفی را ارائه کرد، چرا که درباره ی نوگرایی پسانوگرایی و رابطه آن دو با هم اتفاق نظری وجود ندارد. (بزرگی، ۱۳۷۵، ص ۷۶)

پسانوگرایی یا پست مدرنیسم تحت تاثیر فیلسوفانی چون نیچه، هایدگر و ویتگنشتاین^۱ در انتقاد از فلسفه مدرنیسم قد برافراشته و ضمن رد پایه های مهم اندیشه مدرنیسم و یا به بیانی انتقاد از ساختار گرایی، بر روی نسبیت گرایی^۲، گسست از فراروایتها، پلورالیسم^۳ و کثرت گرایی، تفاوت و گسست و پراکندگی و... تکیه می‌کند. پست مدرنیسم هیچ جهت گیری صحیح و مشخصی ندارد و به هر سوی در حرکت است. پست مدرنیسم التقاط همه چیز است، التقاط رنگ های هنری، اسطوره ها، موتاژ و ترکیب فرهنگها و سبکها.

1- Wittgenstein

2- relativism

3- pluralism